

Landrapport fra Danmark 2016

1. Omstrukturering af brand- og redningstjenesten i de nordiske lande

Den 1. januar 2016 blev Danmarks 87 beredskaber reduceret til 24 fælles beredskabsenheder. Forud for sammenlægningen havde pågået et langt analysearbejde i forhold til, hvordan sammenlægningerne og ikke mindst besparelser kunne effektiviseres. Sammen med sammenlægninger blev det besluttet at spare 175 millioner kr. på det kommunale beredskab og 125 millioner kr. på det statslige beredskab. Derudover blev det besluttet, at de kommunale beredskaber skulle overtage dele af de statslige beredskabers opgaver.

De nye fælles kommunale beredskaber står nu overfor at skulle udarbejde nye risikobaserede dimensioneringer og nye organiseringer. Det største danske beredskab er Hovedstadens beredskab, som er en sammenlægning af 9 brandstationer.

Endnu er der ikke nedlagt stationer, men det ligger i kortene, at der med de ny fælles enheder vil være grundlag for at nedlægge mindre stationer. FOA har under hele processen spillet ind med oplæg til organisering og strukturering af de nye enheder og har holdt politiske møder med beslutningstagerne.

Senest er de statslige besparelser blevet droppet og der arbejdes på at synliggøre, at også de kommunale besparelser skal tages af bordet, idet hele grundlaget for opgaveglidning og fælles større enheder forsvinder, hvis de statslige beredskaber ikke skal – som aftalt politisk – skal indgå i den nye struktur og de mange forandringer.

2. Brandfolks fysiske helbred

Siden 2012 har FOA sammen med aktørerne på området arbejdet målrettet på at få sat kræft blandt brandfolk på dagsordenen. Både politisk og lokalt på stationerne. I den forbindelse er der afholdt en videnskonsference i Folketinget. Den videre proces sker i 2 spor, hvor det ene handler om at forebygge at flere brandfolk får kræft og det andet spor handler om at sikre erstatning til de brandfolk, der har fået kræft – måske som følge af deres arbejde.

Det er besluttet at foretage 2 forskningsundersøgelser. Den ene er en registerundersøgelse, som skal afdække, om der er en overhyppighed af kræfttilfælde blandt brandfolk. Den anden undersøgelse skal afdække eksponeringen af farlige stoffer som brandmand. Undersøgelserne afsluttes i efteråret 2017. Indtil undersøgelserne foreligger vil politikerne ikke tale om sammenhæng mellem erhvervet som brandmand og kræft og dermed heller ikke om erstatning.

Som led i forebyggelsessporet er der udarbejdet materialer til alle brandstationer om, hvordan man kan undgå at få kræft som brandmand. Materialerne indeholder gode råd både til brandmændene, til arbejdspladserne og til ledelsen. Materialet er i forbindelse med arbejdet i EPSU oversat til engelsk og det er aftalt at nedsætte en mindre arbejdsgruppe, som skal arbejde på at fremkomme med et udkast til EU-standarder, der kan præsenteres i EPSU og kommissionen og som kan fungere som anbefalinger og standarder på europæisk plan.

I foråret 2016 har FOA fået udarbejdet en undersøgelse om muskelskeletbesvær (MSB) blandt brandfolk. Undersøgelsen viser, at rigtig mange brandfolk oplever at blive nedslidte af deres arbejde, og at mange af dem har daglige smerter og må spise smertestillende medicin for at kunne arbejde. Der arbejdes videre med en indsats som dels skal kigge på MSB-belastningen på indsats, under øvelser og ved den daglige gang på stationerne og dels skal undersøge mulighederne for forebyggelse på området.

3. Ligestilling, mangfoldighed og inklusion

Ud af 936 medlemmer i FOA, registreret som beredskabspersonale, er 36 kvinder. Hvordan disse fordeler sig på ildløstjeneste, ambulance og vagtcentral ved vi ikke. Til gengæld kan vi se, at de fordeler sig geografisk nogenlunde ligeligt.

Ved alene at se på for- og efternavne blandt vores medlemmer har vi kun 6 medlemmer med navne der umiskendeligt ikke oprindeligt er fra et vestligt land.

Så godt som alle større kommunale redningsberedskaber har ungdomsbrandkorps. Det er forskelligt hvordan de arbejder og rekruttere unge til korpserne, men i en række beredskaber sker det i et tæt samarbejde med de kommunale socialforvaltninger og skoler myndigheder. Her gives der særlige tilbud til børn og unge, som har behov for bedre og struktureret voksenkontakt.

4. Uddannelse

I Danmark har Beredskabsstyrelsen ansvaret for at udbyde al uddannelse til brandmændene. Det betyder, at der i dag ikke er nogen sammenhæng til al anden uddannelse i Danmark. Det er ikke kompetencegivende og anerkendt uden for forsvarets regi, og der er ingen formelle muligheder for videreuddannelse.

FOA har tidligere foreslået, at der oprettes en branduddannelse til fuldtidsbrandmænd. Uddannelsen skal være en erhvervsuddannelse af ca. 2,5 – 3 års varighed. En ny erhvervsuddannelse i brand skal integrere de eksisterende uddannelser, som Beredskabsstyrelsen i dag har ansvaret for – dvs. Grunduddannelses Indsats (2x37 timer), Funktionsuddannelse Indsats (3x 37 timer) – samt 1. hjælp.

FOA arbejder stadigvæk på at sikre brandpersonalet adgang til erhvervsrettet grunduddannelse og efteruddannelse, og er i proces med at indhente mere viden på området, bl.a. via arbejdsgivere og arbejdstagere og andre relevante interessenter. Der er behov for meget nøje at beskrive og planlægge en proces for, hvordan de eventuelle relevante myndigheder skal inddrage.